

Bagoly mondja?

Koncz Tamás könyvajánlója

Egy jó könyvet két dolog nyírhat ki igazán: az olvasók érdektelensége, illetve az, ha gyenge fordításban jelenik meg. Az utóbbi érvényes Filip Florian *Mint minden bagoly* című regényére is. Szeretném szeretni, mert a sután faragott mondatokon, a pongyola szóhasználaton átsüt, hogy a könyvnek mágiája, saját ideje és sodrása van – de mihelyt engednek a Bodor Ádám tájait is megidéző szövegfolyamnak, fennakadok egy rönknagyságú stilisztikai buktatón. És kezdődhet minden előlről: bosszankodás, belefeledkezés, botlás újra.

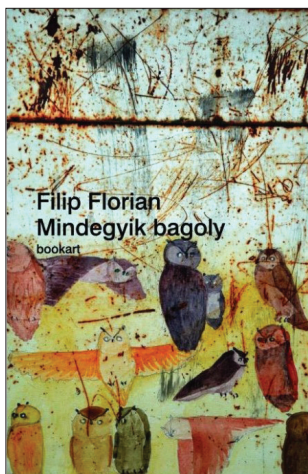
A *Mint minden bagoly* két, egymást érintő idősíkot váltogatva mutatja be a rendszerváltás előtti és utáni román mindennapokat: a kétezres és az ötvenes évek Romániája találkozik egy vidéki fiú és egy idős férfi barátságában, az álmodozás és az elrontott lehetőségek, az előre és a múltba tekintés barátságában, amiben a tapasztalat nem átadható, csak a közösen töltött idő ér valamit. A fiú, Lucian – neve mindössze kétszer szerepel a kötetben – és pártfogója, Emil Stratin együtt járnak bagolylesre, a férfi pedig könyveket ad, felolvas a tudásra szomjazó gyerekeknek. A sétával, beszélgetésekkel töltött órák felelevenítik Emil emlékeit a kommunista fogságból szabaduló ékszerész nagyapáról, Bukarest II. világháborús bombázásáról, vagy a gyermekkori tanyáról, az emlékképek pedig sokszor rímelnek Lucian kalandos kölyökjelenére is.

A befogadást azonban nehezíti, hogy a kétféle narráció néha követhetetlenül összemosódik – nem egyértelmű, hogy

szerkesztési hiba, vagy tudatos szerzői döntés-e. A fiú és a felnőtt monológjait ugyan többnyire bagolyikonok választják el a kötetben, de akadnak alfejezetek, ahol nem egyértelmű a beszélő kiléte – sőt, olyan is, ahol az eseményeket kezdetben Lucian szemszögéből ismerhetjük meg, majd néhány, időben behatárolhatatlan jelenet után kiderül, hogy ugrottunk hatvan évet, és már barátja gyerekkorában járunk.

A regény ráadásul anyagszerűen sűrű. Cselekményes, minden apró részletet megragadó leírásai oldalakon át elidőznek egy folyóparti fürdőzésen, egy erdőben látott madár szárnyán, vagy a politikai foglyok veréssel vagy éppen őrjítő csenddel megkeserített mindennapjain – a szemnek pedig nem ad pihenőt a sorkizárt, szinte teljesen tagolatlan szövegfolyam sem.

A nehezített pályán aztán valósággal szabotázsként hat a gyengébb fordítói munka: a kötetet szerkesztőként is jegyző Demény Péter olyan, nehézkesen összeszabált mondatokat vet be, amik egy iskolai fogalmazásban sem állnák meg a helyüket: „a bejáratnál minden egyes alkalommal az orrrlyukaim megelőzték a fületem meg a szememet, remegni kezdtek annak az összetett, halvány szagnak a megérzésekor, mely gőzökből, klórból és algák bűzéből tevődött össze.” írja (82. oldal), másutt pedig úgy fogalmaz, hogy a kutyák „gyakran ugattak kitartóan az erdő között”, vagy hogy a „zakuszka úgy esett a gyomromba, akár az ólom” (32. old). Egy helyen pedig így számol be Lucian és barátainak fürdéséről: „Az első tavacskák eléggé tele voltak iszappal, ágakkal és tönkökkel, mégis sikerült pancsolnunk, kiabálnunk, akár a fába szorult férgek” (67. old).

Filip Florian
Mint minden bagoly
Ford.: Demény Péter
Bookart, 2016, 240 oldal, 2890 Ft

Mindez azért furcsa, mert (a műfordítóként egyébként elismert) Demény más esetben profi, étellel telien és érzékletesen magyaráz. A bántó hibákat azonban megsínyli a kötet. Rossz látni az elütéseket is, különösen, hogy egy interjúból megtudhatom: Filip Florian a műszerész gondosságával formálja a sorait. Boldog, ha egy nap alatt féloldalt halad írás közben – addig nem nyugodhat, amíg egyetlen szó hibázik a napi termésben. Ehhez az alapossághoz pedig nem illik a félmunka, nem méltó a *Mint minden bagoly* ingadozó minőségű fordítása sem.

Irodalmi ajánlatunk

Harry Potter and The Cursed Child Parts I-II. – J.K. Rowling – 8310 Ft

A nyolcadik kötet meglepő módon egy színdarab, melynek szövegkönyve jelent meg most két részben. A színdarabot a londoni West Endben mutatták be 2016. július 31-én. Harry Potter élete most nem olyan fordulatos, a Mágiaügyi Minisztérium túlhajszolt dolgozójaként, férjként és három iskolás korú gyermek apjaként kell helyt állnia. Miközben Harry a múlttal viaskodik, ami nem hagyja magát eltemetni, legkisebb fiának, Albusnak meg kell küzdenie a rá nehezedő családi örökséggel. A múlt és a jelen veszőlő összeolvadása azzal a ténnyel szembesíti apát és fiát, hogy a sötétség néha egészen váratlan helyekről támad.

After You – Jojo Moyes – 2450 Ft

Jojo Moyes világszerte óriási sikert aratott könyve, a Mielőtt megismertelek, amelyből film is készült, most folytatódik. Lou számára a Will utáni élet azzal jár, hogy újra meg kell tanulnia szeretni, vállalva mindazt a veszélyt, ami ezzel jár. Többé már nem egy hétköznapi életet él, hétköznapi lány. A szerelmével töltött varázslatos hónapok után a magányos élet csupa fájdalom és küzdelem. Amikor egy szerencsétlen baleset következtében kénytelen viszaköltözni a családjához, óhatatlanul úgy érzi, pont ugyanott tart, ahol azelőtt, hogy megismerte Willt. A sérülései lassan gyógyulnak, de a rátelepedő gyással nemigen tud megbirkózni. Így jut el aztán a Továbblépők nevű terápiás csoportba, ahol megtapasztal örömet is, bánatot is.

Florence Foster Jenkins – Nicholas Martin – 3740 Ft

Florence Forster Jenkins 1868-1944 között élt, az Egyesült Államok egyik legismertebb szoprán énekesnője volt, annak ellenére, hogy nem rendelkezett a megfelelő hangmagassággal, hangszínnel, sőt ritmusérzékkel sem. A gazdag családból származó Florence férjhez ment a nála kétszer idősebb Jenkinshez, a házasság katasztrófa volt, fel kellett adnia művészi álmait, és zongoraórákat adott. 1909-ben meghalt az apja, és a tekintélyes örökség lehetővé tette, hogy szenvedélyének éljen. Ebben messze-menően támogatta őt második férje, St Clair Bayfield. Először egy amatőr zenei klubot alapított, majd operákban lépett színpadra. Hamarosan rajongói szinte bálványozni kezdték. Világra szóló meglepetésként karrierje csúcsát jelentette, mikor hetvenhat évesen fellépett a Carnegie Hallban.

Agatha Raisin (19) and A Spoonful of Poison – M.C. Beaton – 3325 Ft

Agatha Raisin nyomozó irodája annyira sikeres, hogy már egy kis nyugalomra van szüksége. De amint pihenni szeretne, rájön, hogy nem tud mit kezdeni szabadidejével. Ezért nem tart sokáig, míg a szomszédos falu lelkésze ráveszi, legyen a sajtója jótékonyági ünnepségüknek, melynek bevételét templomuk felújítására fordítanak. Hogy végül Agatha kötélnék áll, abban nem kis szerepet játszik az elbűvölő külsejű és gyanúsán zöld szemű George Selby, a fesztivál helyi szervezője és a lelkész barátja. A szabadtéri multság azonban szörnyű fordulatot vesz: ketten levetik magukat a templomtoronyból, és újabb két emberrel szívroham végez. A nyomok a lekvárkóstoló sátorhoz vezetnek, ahová, nem kétséges, valaki besurrant és az egyik bődönbe kábítószer csempészett. Agatha és fiatal segítőtársa, Toni akcióba lendülnek. Am ahogy nyomozni kezdenek, újabb csoportok dölnék ki a múlt szekrényéből. Hogy a bűntény felderítését még magánéleti események is bonyolítsák, mindannyiunk kedvenc nyomozója randevűzni kezd Selbyvel, akiről hamar kiderül, bizony neki is vannak titkai, és talán jobb lenne, ha nem derülne rájuk fény.

Paris – Edward Rutherford – 3335 Ft

Minden városnak, akár az egyes embereknek, megvan a maguk élettörténete. Csakhogy a város élettörténete a benne lakók városának kusza szövedékéből áll össze, és nem ismer időbeli határokat. Fokozottan igaz ez egy olyan városra, amely alapítása óta az európai kultúra és civilizáció középpontjában áll. Rutherford eposzi igényű nagyregényében Párizs életét meséli el, mégpedig négy család évszázadokon átívelő történetének megajzolásával. Találkozunk itt konzervatív, arisztokrata dinasztiával és kétkezi, forradalmi eszméket valló munkáscsaláddal csakúgy, mint a város gazdasági vérkeringését biztosító polgári és üldözött zsidó familiával. A generációk sorsa úgy fonódik össze, mintha az egymást váltó nemzedékek az előző feladatot folytatnák, vagy éppen az ősök átkát szenvednék el. Tiltott szerelmek, bosszú és gyilkos titkok: egyvalami mégis összetartja ezt a sokféle sorsot, a világ úgy hívja: PÁRIZS.

A kötetek megvásárolhatók:

Librotrade Kft.

1173 Budapest, Pesti út 237.
Tel.: 254-0273 • Fax. 257-7472
E-mail: books@librotrade.hu
Honlap: www.librotrade.hu

Famulus Könyvesbolt

1137 Budapest, Újpest rakpart 6.
Tel.: 349-3656 • Fax. 288-0769
E-mail: famulus@chello.hu
Honlap: www.famuluskonyv.hu